

[Lannung.]

godt stykke vej i de nordiske bestræbelser, hvortil de europæiske jo er en fuldkommen parallel, der for øvrigt oprindeligt skyldes skandinavisk initiativ, skandinavisk inspiration, ikke mindst svensk, men også norsk og dansk, hvad der forpligter os alle. Også derfor skulle vi gerne stille os så positivt som muligt fra skandinavisk side over for de nu fremkomne europæiske bestræbelser på samme linje og helst, når vi møder overdreven betænkelighed og forsigtighed hos administrationen, sige det samme, som vi sagde, da det drejede sig om de nordiske forhold.

Jeg forstår, at justitsministeriet ønsker at indhøste erfaringer med hensyn til den nordiske nyordning om fritagelse for at vise pas ved Nordens indre grænser, før man går videre, og her må handles i føling med de andre nordiske lande. Det sidste følger vel i øvrigt naturligt af hele sammenhængen. Men for så vidt angår nyordningen med lettelser for motortrafikken, da gør det samme forhold sig jo ikke gældende; her kan man godt allerede nu tage skridt til yderligere forenkling, og det så meget mere, da som nævnt ingen ringere end Sverige allerede har vist os vejen og det andet naboland, Tyskland, har fulgt eksemplet.

Hermed skal jeg anbefale lovforslaget.

Helge Madsen: Den nordiske overenskomst er nogle gange i dag blevet fremhævet, og ordet „nordisk“ kalder jo umiddelbart på sympatiske følelser. Det svarer omtrent til, når man i forbindelse med et eller andet spørgsmål nævner ordet „videnskaben“; så dæmpes kritikken. Alligevel er der grund til at se nøgternt på lovforslaget, vurdere, hvad vi vinder, og hvad vi her i landet eventuelt måtte tabe ved dets gennemførelse.

For det første skaber vi herved et nyt område for snævert nordisk samarbejde, og det er naturligvis et stort plus. Det betyder en lettelse for paskontrollen ved de fællesnordiske grænser. Men paskontrollen synes dog ikke helt at forsvinde, og loven vil jo medføre et øget arbejde med paskontrol ved vore ydre grænser, ved Kruså, i vore havne og lufthavne. Da vi i komiteen for friere samfærdsel i Norden i 1952 drøftede dette spørgsmål, var man nogenlunde enig

i den betragtning, at paskontrollen efterhånden havde udviklet sig til en slags afstempling. Der var i virkeligheden ikke tale om nogen kontrol, der var kun tale om et arbejde med at stemple alle disse pas; og at dette skulle have nogen reel værdi som kontrol, stillede man sig meget skeptisk over for. Jeg er derfor enig med det ærede medlem hr. Bøgholm i det urimelige i hele passystemets opretholdelse.

På det ene område, ved vore ydre grænser, får vi altså et større arbejde med paskontrollen, medens der ved vore fællesnordiske grænser vil blive mindre arbejde. Hvorledes nu størrelsesordenen er for antallet af indrejser over de forskellige grænser, kan vi vel få oplyst, men den øgede kontrol ved vore ydre grænser må jo betyde øgede udgifter for Danmark. Allerede i 1952 drøftede man i komiteen en flytning af pasgrænserne til Nordens ydre grænser, og man talte om en udligning af de udgifter, som man dengang regnede med navnlig ville falde på Danmark og Finland, medens man mente, at Sverige og Norge ville få færre udenlandske indreisende til Norden. Det var altså spørgsmålet om økonomien.

Der er imidlertid et andet spørgsmål, som også er blevet berørt af nogle af de foregående ordførere, selv om det var med en lidt anden nuance, og det er dette: betyder denne nordiske overenskomst, at vor bevægelsesfrihed med hensyn til afskaffelse af pastvangen over for ikke-nordiske lande bliver mindre? For i så tilfælde er det et minus i regnskabet. Jeg tænker i denne forbindelse på, at der for nogen tid siden var bestræbelser fremme for at slette pastvangen i større dele af Europa, og da fik jeg indtryk af, at man fra dansk side var afvisende eller i hvert fald nølende. Jeg vil altså gerne spørge den højtærede minister, om denne vor passivitet over for disse planer havde forbindelse med forpligtelserne over for Norden. Vi vil gerne være med til denne yderligere frigørelse af samfærdslen i Norden, men vi er ikke tilfredse med, at den eventuelt skal købes med fortsat afspærring udadtil. Den samme betragtning gælder også den nordiske toldunion, som vi jo snart skal behandle.

Der er nogle enkelte punkter, hvis behandling jeg synes naturligt hører hjemme i udvalget, men jeg vil dog alligevel her lige